

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars tertia, hoc est:
Tractatio evangeliorum tam dominicalium, quam
festivalium, ad recte se sub variis tentationum generibus
gerendum, disposita**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

De tertio

[urn:nbn:de:bsz:31-126133](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-126133)

genus propagatur, Actor. 17. v. 26. Sed hic novum creat, Jer. 31. v. 22. Spiritus enim sanctus in Maria virgine operatur, ut supra naturæ cursum, sine commistione viri & incorruptione virginitatis concipiat. Quod & Angelus innuit, inquit: Quod in eo natum est, de Spiritu sancto est, Matth. 1. v. 20.

2. Per inumbrationem. Virtus Altissimi obumbrabit tibi. In Græco est vox *ἐκσπίδεν*, quæ de nube usurpatur, quâ tabernaculum fœderis opertum fuit, Exod. 40. v. 34. ut & de columnâ nubis, quâ Deus Israëlitas interdium in deserto ducebat, Num. 9. v. 16.

Sicut igitur Deus in V. T. non apparuit in divinâ suâ Majestate, sed nube se operuit, sine quâ Israëlitarum Majestatem ejus ferre non potuissent: Ita Filius Dei carne nostrâ se vestivit, quæ quasi nubes fuit, quâ divina ejus gloria & claritas repressâ & obvelata. Deum enim in claritate suâ nemo videre potest, Exod. 33. vers. ult. Vide c. 34. v. 29.

Hinc efficax solatium hauriamus. Deus est ignis consumens, Deut. 4. v. 24. Hebr. 12. v. 29. sed sanctissimâ conceptione suâ Filius Dei obumbravit se, ne ab igne divinæ iræ consumeremur. Hic tuti esse possumus ab irâ futurâ, 1. Thess. 1. v. 10.

2. Effectus singularis. Quod ex te nascetur Sanctum, vocabitur Filius Dei. Quia enim Spiritus sanctus supervenit in Mariam, & virtus Altissimi obumbravit illi, hoc ipso propagatio peccati originalis præpedita, & fœtus Mariæ sanctus & immaculatus natus est.

Hoc nostri causa factum est. In peccatis enim concipimur & nascimur, Plal. 51.

v. 7. Joh. 3. v. 6. Verum sanctissimâ conceptione suâ, Christus à connato peccati originalis contagio nos sanctificavit, ut nunc nulla condemnatio in illis, qui in Christo Jesu sunt, Rom. 8. v. 1.

De Tertio,

Restat *Cautela*, quæ tribus absolvitur Regulis, ut sunt,

1. *Mariam virginem imitare.* Hanc præclaro encomio maectat Angelus, inquit: Ave gratiam consecuta, Dominus tecum, benedicta tu in mulieribus. Et iterum: Ne timeas Maria, invenisti gratiam apud Deum. Unde elucescit, fuisse illam piam, & Deo, probatam virginem. Luci enim ad tenebras nulla societas: nec conventio Christo ad Belial.

Imitentur ergo illam Christianæ virgines,

1. *In pietate.* Non enim ex curiositate discurrit, ut Dina, Genes. 34. vers. 1. sed domi in cubiculo suo se continet, & legit verba Esaiæ cap. 7. v. 14. Ecce virgo concipiet, & pariet filium &c. ut Veterum pia opinio est. Idem nostræ quoque virgines faciant.

Hac tñ. opinio videt probabilis: Nam ex Lit. 1. 34. patet, eam ignorasse, vel saltem Aelt dich klein/ Co tempore d' cogitasse de eo, ad Halt dich rein/ nescias ex virgine se nasciturus: Nach dich nicht zugheim/ Non potuisse a hoc ignorare, si Mit diesen dreyen Stücken/ eo ipso tempore legis, set hanc sba Esaiæ. Sol sich ein Jungfrau schmücken.

Quin & ad exemplum Mariæ sacras literas sibi commendatas habeant, easq; studiose evolvant, ut Christus monet: Scrutamini Scripturas, Joh. 5. v. 39.

2. *In castitate.* Maria verè dicere potest: Quomodo fiet istud, quoniam virum non cognosco.

Hoc quoque virginum nostratium exemplar sit. Hæc voluntas Dei sanctificatio vestra, 1. Thess. 4. v. 3. 5. Matth. 10. v. 26.

3. *In humilitate.* Maria ab Angelo audierat, quod mater Messia futura esset, sed propterea non cristas erigit, sed reverenter ait: Ecce ancilla Domini & nos humilitatem in animo foveamus: quia Deus superbis resistit, humilibus autem dat gratiam, 1. Petr. 5. vers. 5.

II. *Voluntatem Dei percontare.* Maria intellexerat ab Angelo, quod conceptura sit in utero, & paritura filium: hæc mirabiles novellæ erant, propterea rogat: Quomodo fiet istud, siquidem virum non cognosco! Hoc verò non facit ex incredulitate, ut Nicodemus, Joh. 3. v. 9. sed ex docilitate, ut consilium Dei cognosceret, & fidem suam confirmaret. Legebat illa quidem in Esaia cap. 7. vers. 14. Ecce virgo concipet, & pariet filium: quod & credit, tempore suo ita futurum esse; quomodo verò, nusquam legerat. Idèò quærit ex Angelo, & illi ansam præbet ad pleniorè explicationem, quæ hodiè tenus usui nostro inservit.

Imitare ejus exemplum, mi Christiane! & quando aliquid audis ex ore Angelorum, hoc est, verbi præconum, quod non intelligis, de mysteriis divinis, ad exemplum nobiliorum Thessalonicensium, quotidie scrutare Scripturas, si hæc ita sese habeant, Act. 17. vers. 11. quod si in Scriptura fundatum deprehendis, crede

illud, licet non intelligas, dans cum Abrahamo gloriam Deo, plenissimè sciens, quia quæcunque promittit Deus, potens sit & facere, Rom. 4. v. 21. Joh. 20. v. 29.

Non verò quæras *ambigendo*, ut Zacharias, qui idèò pœnâ correptus & mutus effectus est, Luc. 1. v. 18.

Non quæras *ridendo*, ut Sara, Genes. 18. v. 10.

Non *contradicendo*, ut Eques Samaritanus, 2. Reg. 7. v. 2.

Sed discendi gratiâ, sicut Maria quærit, quo melius informaretur, & fidem roboraret. Quo exemplo instructi, non quæramus rationem, quæ cœca est in divinis, sed Scripturæ ductum sequentes, scripta Mosis, Prophetarum & Evangelistarum, Consiliarios nostros habeamus, Psal. 119. vers. 24. Quicunque enim hanc Regulam secuti fuerint, pax super illos, & misericordia Dei, Gal. 6. v. 15.

III. *Abcondita ne rimare.* Maria non multum disputat cum Angelo: sed postquam Dei consilium & voluntatem ab eo intellexit, acquiescit, ajens: Fiat mihi secundum verbum tuum.

Hoc ipsam discamus ab illâ ne curiosi rimemur verbum Dei, sed simpliciter credamus. Ambulamus enim per fidem, non per speciem, 2. Cor. 5. v. 7.

Sicut igitur aures semper patent, oculi verò aperiri & claudi possunt: Ita & nos mysteria divina è Scripturâ auribus hauriamus, & fideliter custodiamus, ubi verò quicquam suprâ captum nostrum est, oculos rationis claudamus, fide illud intuentes, quod rationi absurdum, & adversum videtur. Idèò enim mysteria sunt & manent, quia ea nemo rationis scrutatio

nio intelligere valet. Videmus nunc per speculum in ænigmate, tunc autem à facie ad faciem. Ex parte enim cognoscimus, & ex parte prophetamus, cum autem venerit, quod perfectum est, evacuabitur, quod ex parte est, 1. Corinth. 13. vers. 12.

Interea verbo adhærentes, caveamus ne rationi nimium indulgeamus. Quemadmodum enim bombyx, quo plus telarum trahit, eò plus illis irretitur: Ita scrutator majestatis opprimetur à gloriâ, Prov. 25. vers. 27. Maria ait: Ancilla Domini sum, fiat mihi secundum verbum tuum: Sic & nos dicamus, non dubitantes, quin Deus verum facturus sit, quod

nobis promisit. Triumphator enim in Israël non fallit, 1. Sam. 15. vers. 29. Et sicut verbum illud impletum, quod Angelus ad Mariam locutus est, ita non ambigamus, quin promissa nobis facta servaturus ille sit, nosque ex miseriarum hâc valle translaturus eò, ubi revelatâ facie gloriam Domini, tanquam in speculo recipiemus, 2. Cor. 3. & ult. Ibi nobis fiet juxta verba ejus.

Quod hic Deus certissimus,
Promisit in verbo bons,
Jurans suum per nomen:
Id certius certo fiet,
Qui nos ut Angelos beet,
Per Christum Jesum, Amen.

FERIA II. PASCHATOS.

Evangelium Luc. 24. v. 13. -- 35.

EXORDIUM.

Nurus summi Sacerdotis Eli, uxor Phinees, quæ prægnans erat, vicinaque partui: audito nuncio, quod capta esset arca Dei, & mortuus esset focer tuus, & vir suus, incurvavit se & peperit: irruerant enim in eam dolores subiti. Cùm autem mors ipsi appropinquaret, dixerunt ei, quæ stabant circa eam: Ne timeas, quia filium peperisti. Quæ non respondit eis, neque apposuit cor suum. Et vocavit puerum Ichabod, dicens: Translata est gloria Domini de Israël, quia capta est arca Dei, 1. Sam. 4. v. 19. seqq.

Ubi in considerationem venit,

1. *Gravidarum & parturientium conditio dura.* Phinees vidua, præ nimiam animi consternatione, ante justum tempus parit, & in partu occumbit: Ita prægnantes & parturientes variis periculis & castibus subiecti sunt, & facile quicquam accidere potest, quo aut illis aut fœtui damnum infertur. Ex hâc causa prægnantes sollicitè sibi caveant, & sedulo orent, ut Deus se & fœtum suum in tutelam suam recipiat, ne pavore, metu, lapsu vel alio modo in discrimen adducantur, & causam habeant cum Rebeccâ querendi: Si mihi sic futurum erat, quid necesse fuit concipere? Gen. 25. v. 22.

2. *Potif-*